

ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΡΗΤΟΡΕΙΑΣ...

Διάγουμε περίοδο δημοτικών και νομαρχιακών εκλογών και η «προεκλογική υστερική ρητορεία» βομβαρδίζει ακατάσχετα από τα τηλεοπτικά παράθυρα. Πρόκειται για μια διαδικασία απ' όπου εκλείπει ο λόγος, ο αντίλογος, ο διάλογος. Μια σειρά υποψηφίων διαγκωνίζονται προκειμένου να κερδίσουν λίγα λεπτά τηλεοπτικής προβολής, κραυγάζουν όλοι μαζί και, τελικά, αδυνατεί κανείς να διακρίνει την ουσία της υπόθεσης.

Αυτή, όμως, η βαρβαρική οχλαγωγία μόνο ρητορεία δεν μπορεί να ονομαστεί. Διότι, ως γνωστόν, ρητορική είναι η τέχνη να πείθεις τους άλλους, χρησιμοποιώντας επιχειρήματα και αποδείξεις. Κατά πόσον, ωστόσο, είναι εύκολο ο τηλεθεατής να εισπράξει τα σωστά μηνύματα μέσα από αυτή τη διαδικασία;

Οι αρχαίοι Έλληνες εκτιμούσαν τόσο την Πειθώ με το λόγο, ώστε την είχαν θεοποιήσει και της είχαν αφιερώσει ναούς σε διάφορα σημεία. Σήμερα, έχουμε θεοποιήσει το λασποπόλεμο του «ά-λογου» λόγου. Βέβαια, γι' αυτά τα «έκτροπα» που παρακολουθούμε καθημερινά από τους τηλεοπτικούς μας δέκτες δεν ευθύνεται η ρητορική, αλλά «οι μη χρώμενοι ορθώς» όπως θα έλεγε και ο Γοργίας. Το ζητούμενο, στην προκειμένη περίπτωση, είναι πως οι τηλεθεατές, θα διακρίνουν τον αξιόπιστο λόγο από τον ψευδή;

Υπάρχουν, από τη μια, πολιτικοί που διαθέτοντας ευγλωττία γίνονται ευχάριστοι στο λαό και, όπως στην αρχαία Ελλάδα οι δημαγωγοί, με σειρά σοφισμάτων καπηλεύονται την εμπιστοσύνη και την ψήφο του πολίτη. Υπάρχουν, από την άλλη, κάποιοι άλλοι πολιτικοί, που με λιγότερη ρητορική δεινότητα, λένε την αλήθεια και ασκούν κοινωνικό έργο δίχως να γίνονται πάντα αρεστοί. Κατά την ταπεινή μου άποψη, είναι οξοβελιστέοι οι πρώτοι, έχουμε ανάγκη τους δεύτερους.

Ο Ισοκράτης έλεγε στους Αθηναίους: «Όσοι σας λένε ό, τι επιθυμείτε, εύκολα μπορούν να σας εξαπατήσουν – τα ευχάριστα λόγια σκοτίζουν την κρίση σας και δεν σας αφήνουν να ξεχωρίσετε το καλύτερο – ενώ δεν κινδυνεύετε να πάθετε κάτι τέτοιο από εκείνους που δεν σας συμβουλεύουν για να σας ευχαριστήσουν· γιατί αυτοί έναν τρόπο έχουν για να σας πείσουν: να σας δείξουν τι συμφέρει πραγματικά στην πολιτεία». Επομένως, οι ευάρεστοι λόγοι δεν είναι μέτρο της ρητορικής αλλά η ειλικρίνεια και το ήθος του πολιτικού ρήτορα. Και αυτά τα χαρίσματα ο πολίτης θα είναι σε θέση να τα διακρίνει μόνο με γνώση και κριτική σκέψη.

**ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ
«ΛΟΓΟΣ»**

**Αντωνοπούλου Σοφία
Φιλολόγος**

Καθημερινή Φθιώτιδα 6/ 10/ 2006